

Työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisen vakuutus sopimuksen vakuutusehdot

Yleisiä määräyksiä

1 §. Näitä vakuutusehtoja sovelletaan työntekijän eläkelain 142 §:n mukaisen vakuutus sopimuksen tehneen työnantajan (*vakuutus enottajan*) ja työeläkevakuutus yhtiön (*vakuutus enantajan*) väliseen sopimussuhteeseen. Näitä vakuutusehtoja sovelletaan myös työntekijän eläkelain 186 §:n 2 momentin mukaisesti pakkovakuutettuun työnantajaan. Vakuutusehtoja ei sovelleta työntekijän eläkelain 147 §:ssä tarkoitettuun tilapäiseen työnantajaan.

2 §. Vakuutus enantajan ja vakuutus enottajan oikeudet ja velvollisuudet perustuvat kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön, sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamiin laskuperusteisiin ja vakuutusehtoihin sekä vakuutus kirjan määräyksiin.

Vakuutuksen piiriin kuuluvat henkilöt

3 §. Vakuutuksen piiriin kuuluvat kaikki sellaiset vakuutus enottajan palveluksessa olevat työntekijät, joille vakuutus enottaja on työntekijän eläkelain nojalla velvollinen järjestämään eläketurvan eikä hän ole työntekijän eläkelain 141 §:n 3 momentin mukaisesti järjestänyt heille eläketurvaa toisessa eläkelaitoksessa.

Jos vakuutus enottaja haluaa vakuutuksen voimassa ollessa järjestää tietyille selkeästi määritellyille työntekijäryhmälle eläketurvan toisessa eläkelaitoksessa, hän on 5 §:n mukaista irtisanomisaikaa noudattaen velvollinen ilmoittamaan tästä kirjallisesti vakuutus enottajalle.

Vakuutuksen voimassaolo

4 §. Vakuutus sopimus syntyy vakuutushakemuksen hyväksymisestä lukien. Vakuutus on voimassa toistaiseksi vakuutuskauden kerrallaan niin kauan kuin vakuutus enottaja on työntekijän eläkelain mukaan vakuuttamisvelvollinen, jollei 5 tai 6 §:stä muuta johdu.

Ensimmäinen vakuutuskausi päättyy vakuutus sopimuksen voimaantulo vuoden viimeisenä päivänä. Tämän jälkeen vakuutuskausi on kalenterivuosi, jollei 5 tai 6 §:stä muuta johdu.

Vakuutus koskee myös vakuutus sopimuksen voimaantuloa edeltävää aikaa siltä osin, kuin vakuutus enottaja ei ole muuten järjestänyt työntekijän eläkelain mukaisesti vakuutettaville työntekijöilleen mainitun lain mukaista eläketurvaa. Jos kuitenkin vakuutettava takautuva aika liittyy välittömästi edelliseen vakuutettuun kauteen, liitetään tämä vakuuttamaton aika edelliseen vakuutukseen.

Vakuutuksen päättäminen

5 §. Vakuutus enottaja voi irtisanoa vakuutus sopimuksen päättymään maalisk-, kesä-, syys- tai joulukuun viimeisenä päivänä. Irtisanominen on tehtävä vakuutus enantajalle kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuksen päättymispäivää.

Vakuutus ei voi kuitenkaan irtisanomisen johdosta päättyä ennen kuin vähintään vuosi on kulunut sen alkamisesta.

Jos vakuutus enantaja on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, vakuutus enottaja voi kirjallisesti irtisanoa vakuutus sopimuksen päättymään 1 momentin mukaista irtisanomisaikaa noudattamatta.

Jos vakuutus sopimuksensa irtisanonut vakuutus enottaja on edelleen vakuuttamisvelvollinen, hänen on irtisanomisen yhteydessä kirjallisesti selvitettävä vakuutus enantajalle, että hän on irtisanotun vakuutuksen päättymisestä lukien järjestänyt työntekijän eläkelain mukaisen eläketurvan muulla tavoin.

6 §. Vakuutus enantaja voi vakuutus enottajan ilmoituksesta päättää vakuutuksen ilman erillistä irtisanomismenettelyä, jos vakuutus enottaja ei enää ole vakuuttamisvelvollinen.

Samoin vakuutus enantaja voi päättää vakuutuksen ilman erillistä irtisanomismenettelyä, jos vakuutus enottaja ei ole tammi-kuun loppuun mennessä ilmoittanut maksaneensa edeltävän kalenterivuoden aikana työntekijän eläkelain mukaista palkkaa.

Vakuutus enantajan on ennen vakuutuksen päättämistä varmistettava, ettei vakuutus enottaja ole enää vakuuttamisvelvollinen. Vakuutuksen päättämisestä on ilmoitettava kirjallisesti vakuutus enottajalle.

Vakuutusmaksun peruste

7 §. (STM/4316/2014) Vakuutuskauden lopullinen työeläkevakuutusmaksu ja siitä suoritettava ennakkovakuutusmaksu sekä työeläkevakuutusmaksuun sisällytettävä vakuutusmaksujen korkouttamiseen määritelty korko määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaan.

Työeläkevakuutusmaksu koostuu työnantajan ja työntekijän maksusta. Vakuutus enottaja pidättää työntekijän työeläkevakuutusmaksun työntekijälle maksamastaan työntekijän eläkelain 70 §:ssä tarkoitettua työansiota ja 72 §:ssä tarkoitettua vakuutus palkasta sen maksamisen yhteydessä ja maksaa työeläkevakuutusmaksun kokonaisuudessaan vakuutus enantajalle. Vakuutus enottaja vastaa vakuutus enantajalle myös työntekijän työeläkevakuutusmaksun osuudesta.

Ennakkovakuutusmaksu ja sen erääntyminen

8 §. Ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi vähintään neljännesvuosittain eräpäivänä, joka on sovitun kalenterikuukauden 20. päivä. Ennakkovakuutusmaksu voidaan kuitenkin sopia erääntymään edellä tarkoitettua neljännesvuoden jaksoa aikaisemmin. Jos vakuutus enottaja hoitaa ilmoitusvelvollisuutensa eläkeyhtiölle kuukausittaisella ilmoitusmenettelyllä, ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi palkanmaksukuukautta seuraavan kalenterikuukauden 20. päivä, ellei toisin ole sovittu. Jos vakuutus enottajalla on toimintaa ainoastaan osan vuotta (*kausiluontoisuus*), voidaan kuitenkin sopia, että maksut erääntyvät niinä vuosineljänneksinä, jona vakuutus enottaja maksaa työntekijän eläkelain alaista palkkaa.

Jos edellä tässä pykälässä tai näiden vakuutusehtojen jäljempänä olevissa pykälissä tarkoitettu eräpäivä on arklauantai, pyhäpäivä tai juhannusaatto, pidetään eräpäivänä seuraavaa arkipäivää. Samoin menetellään, jos eräpäivä on velkikirjalain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu päivä, jona pankkien maksujärjestelmät eivät säädöskokoelmassa julkaistavan Suomen Pankin ilmoituksen mukaan ole käytössä.

Työeläkevakuutusmaksun tarkistaminen ja lopullisen vakuutusmaksun erääntyminen

9 §. Lopullinen työeläkevakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi viimeistään vakuutuskautta seuraavan kesäkuun 20. päivänä.

(STM/4316/2014) Vakuutuksenantaja hyvittää ennakkovakuutusmaksulle sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa laskuperusteissa määrätyn vakuutusmaksujen korkouttamiseen määritellyn koron ennakkovakuutusmaksun eräpäivästä lopullisen työeläkevakuutusmaksun eräpäivään.

Jos vakuutuskauden päätyttyä laskettu lopullinen vakuutusmaksu on suurempi kuin ennakkovakuutusmaksu 2 momentin mukaisine korkoineen, vakuutuksenottajan on maksettava erotus. Päinvastaisessa tapauksessa erotus korkoineen käyte-tään maksamattomien työeläkevakuutusmaksujen tai seuraavien ennakkovakuutusmaksujen suorittamiseen. Jos vakuutus on päättynyt eikä maksamattomia työeläkevakuutusmaksuja ole, erotus korkoineen palautetaan vakuutuksenottajalle.

Työeläkevakuutusmaksu voidaan kokonaisuudessaan määrätä heti maksettavaksi, jos vakuutuksenottaja lopettaa sen toimintansa, jonka piiriin kuuluvia työntekijöitä vakuutus sopimus koskee tai jos vakuutuksenottaja joutuu konkurssiin taikka vakuutus päättyy muusta syystä.

Vakuutusmaksun viivästyminen ja laiminlyönti

10 §. (STM/948/2013) Jos ennakkovakuutusmaksua, lopullista työeläkevakuutusmaksua taikka työntekijän eläkelain 163 §:ssä tai 186 §:n 5 momentissa tarkoitettua korotettua työeläkevakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, maksua korotetaan eräpäivästä maksun suorituspäivään korkolain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaisella vuotuisella viivästyskorolla.

(STM/4316/2014) Jos 1 momentissa tarkoitettuja työeläkevakuutusmaksuja ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, ne ovat 1 momentissa tarkoitettuine viivästyskorokoineen suoraan ulosottokelpoisia niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään. Työeläkevakuutusmaksujen perintään sovelletaan lisäksi saatavien perinnästä annettua lakia.

11 §. Jos vakuutuksenottaja on jättänyt työeläkevakuutusmaksun suorittamatta viimeistään eräpäivänä, vakuutuksenantajalla on oikeus muuttaa ennakkovakuutusmaksu erääntymään toisin kuin vakuutuksenottajan kanssa on sovittu.

Vakuutuksenottaja on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa velvollinen vakuutuksenantajan vaatiessa suorittamaan vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksun neljännesvuosittain etukäteen sovitusta ilmoitus- ja maksutavasta riippumatta. Samoin vakuutuksenantajalla on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa oikeus velvoittaa vakuutuksenottaja antamaan työntekijän eläkelain 144 §:n mukaiset tiedot ja maksamaan ilmoitettuihin tietoihin perustuva työeläkevakuutusmaksu kuukausittain.

Vakuutuksenantaja voi määrätä vakuutuksenottajalle arvion perusteella enintään kaksinkertaiseksi korotetun, kohtuullisena pidettävän työeläkevakuutusmaksun, jos vakuutuksenottaja on:

1. laiminlyönyt työntekijän eläkelain mukaisen eläketurvan järjestämisen palkanmaksua seuraavan kuukauden aikana;
2. laiminlyönyt työntekijän eläkelain 144 §:ssä ja työntekijän eläkeasetuksen 3 §:ssä määriteltujen eläketurvan järjestämisen kannalta tarpeellisten tietojen antamisen asetuksen 3 §:ssä säädettyssä määräajassa; taikka
3. laiminlyönyt työntekijän eläkelain 141 tai 142 §:ssä säädetyn velvollisuuden järjestää eläketurva työntekijöilleen ja Eläketurvakeskus on työntekijän eläkelain 186 §:n 5 momentin mukaisesti ottanut työnantajan kustannuksella eläkevakuutuksen valitsemastaan eläkeyhtiöstä.

Vakuutuksenantajan on vakuutuksenottajan pyynnöstä annettava korotetusta vakuutusmaksusta työntekijän eläkelain 163 §:n mukaisesti valituskelpoinen päätös.

Työeläkevakuutusmaksuista kertyneen rahaston takaisinlainaus

12 §. Vakuutuksenottajalla on oikeus lainata voimassa olevan työeläkevakuutuksen vakuutuksenantajalta osa työeläkevakuutusmaksuista kertyneestä rahastosta. Takaisinlainausoikeutta ei kuitenkaan ole työntekijän työeläkevakuutusmaksua vastaavan rahaston osaan. Työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen laskuperusteissa määritetään työeläkevakuutusmaksuista ja työntekijän työeläkevakuutusmaksuista kertyneiden rahastojen määrät. Vakuutuksenantajalla on kuitenkin oikeus vakavaraisuutensa varmistamiseksi rajoittaa vakuutuksenottajan takaisinlainausoikeutta siten, että lainattava määrä kahdentoista kuukauden aikana on enintään 10 prosenttia vakuutuksenottajan kulloinkin nostamatta olevan rahasto-osuuden määrästä.

Takaisinlainan korko muodostuu viitekorosta ja siihen lisättävästä vakuuden mukaan määräytyvästä korkomarginaalista. Viitekorke on työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen laskuperusteissa määritelty TyEL-viitekorke lisättyä 0,3 prosenttiyksiköllä.

Laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään kymmenen vuotta. Jos laina maksetaan kokonaan tai osittain takaisin ennen laina-ajan päättymistä lainanottajan vaatimuksesta, lainanantajalla on oikeus periä jäljellä olevaan laina-aikaan ja korkotason muutokseen perustuva korvaus ennenaikaisesta takaisinmaksusta.

Takaisinlainauksessa vakuutuksenantajan on kohdeltava vakuutuksenottajia yhdenmukaisesti.

Yksityiskohtaiset lainan ehdot määritellään takaisinlainan ehtoissa sekä takaisinlainaa koskevassa velkakirjassa.

Ulkomailla työskentelevän työntekijän työeläkevakuutus

13 §. Näiden vakuutusehtojen 1-12 §:ää sovelletaan myös silloin, kun työnantaja on työntekijän eläkelain 150 §:n 2 tai 3 momentin nojalla vakuutus sopimuksen tekemällä järjestänyt ulkomailla työskentelevälle työntekijälleen työntekijän eläkelain mukaisen eläketurvan.

Vakuutuksenantajalla on sen lisäksi, mitä 6 §:ssä määrätään, oikeus irtisanoa 1 momentissa tarkoitettu vakuutus vakuutuksenottajan maksukyvyttömyyden tai työeläkevakuutusmaksujen suorittamisen laiminlyönnin vuoksi. Vakuutus päättyy tällöin kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Vakuutusnottaja voi 5 §:ssä määrätystä poiketen irtisanoa 1 momentissa tarkoitetun vakuutuksen päättymään aikaisintaan sen kuukauden loppuun, jona vakuutusnottaja on ilmoittanut irtisanomisesta kirjallisesti vakuutusnottajalle.

Luottamustoimeen liittyvän työeläkevakuutuksen ehdot

14 §. Näiden vakuutusehtojen 1-12 §:ää sovelletaan myös silloin, kun palkkion maksaja on työntekijän eläkelain 8 §:n nojalla vakuutus sopimuksen tekemällä järjestänyt luottamustehtävää hoitavalle henkilölle työntekijän eläkelain mukaisen eläketurvan.

Yhtenä luottamustoimena pidetään kaikkia niitä tehtäviä, joissa vakuutettu on kalenterivuoden aikana samaan palkkion maksajaan.

Jos vakuutus ei koske kaikkia 1 momentissa tarkoitettuun vakuutusnottajaan luottamustoimessa olevia henkilöitä, vakuutettujen henkilöpiiri on määriteltävä vakuutusnottajan hyväksymällä tavalla riittävän selkeästi.

15 §. Jos luottamustehtävää hoitava henkilö on samaan aikaan työsuhteessa palkkion maksajana olevaan vakuutusnottajaan, vakuutusnottaja on velvollinen vakuuttamaan työntekijälleen luottamustoimen hoitamisesta maksamat palkkiot osana työsuhteesta maksettujen ansioiden vakuuttamista.

16 §. Edellä 14 §:ssä tarkoitettua vakuutusta otettaessa on määrättävä, mistä alkaen vakuutetulle luottamustoimen hoitamisesta maksetut palkkiot otetaan huomioon eläkkeeseen oikeuttavina. Eläkkeeseen oikeuttavina palkkioina voidaan kuitenkin ottaa huomioon taannehtivasti enintään vakuutuksen ottamista välittömästi edeltäneen kalenterivuoden aikana maksetut palkkiot.

17 §. Vakuutusnottaja voi 5 §:stä poiketen irtisanoa 14 §:ssä tarkoitetun luottamustoimeen liittyvän työeläkevakuutuksen päättymään aikaisintaan sen kuukauden loppuun, jona vakuutusnottaja on ilmoittanut irtisanomisesta kirjallisesti vakuutusnottajalle.

Vakuutusnottajalla on sen lisäksi, mitä 6 §:ssä määrätään, oikeus irtisanoa luottamustoimeen liittyvä työeläkevakuutus vakuutusnottajan maksukyvyttömyyden tai työeläkevakuutusmaksujen suorittamisen laiminlyönnin vuoksi. Vakuutus päättyy tällöin kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Voimaantulo

Nämä vakuutusehdot tulevat voimaan 1.1.2007.

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan niiden voimaantulosta lukien työntekijän eläkelain voimaantulon 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin työntekijän eläkelain mukaisiksi vakuutuksiksi muuttuneisiin vakuutus sopimuksiin sekä työntekijän eläkelain mukaisiin uusiin vakuutus sopimuksiin.

Työntekijän eläkelain voimaantulon 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin työntekijän eläkelain mukaisiin vakuutuksiin kuuluvat työntekijäryhmät ovat muutettavissa vain näiden vakuutusehtojen 3 §:n 2 momentin mukaisesti.

Vakuutusehtojen 5 §:n 2 momentissa määrätystä poiketen vakuutusnottaja voi työntekijän eläkelain voimaantulo vuonna 2007 kirjallisesti irtisanoa työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen päättymään kesä-, syys- tai joulukuun viimeisenä päivänä, vaikka vakuutus ei olisi ollut voimassa yhtiössä vuoden määräaika. Irtisanomisen on tapahduttava viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuksen päättymispäivää.

STM/948/2013: Tämä vakuutusehtojen muutos tulee voimaan 16.3.2013.

STM/4316/2014: Tämä vakuutusehtojen muutos tulee voimaan 1.1.2015.

Sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt nämä TyEL-vakuutusehdot.